

ochrany, a nemůže tedy býti ani žalobci na úkor, že věřil v seriosnost jednání žalovaného. Žalovaný však ani zmocnění ani souhlas k úhradě účtu žalobcova neměl a, počínal-li si při objednání právnických prací v zastoupení krajského všeodborového sekretariátu tak, jakoby byl k ujednání smlouvy oprávněn, což patrně nejen z doslovu dopisu ze dne 14. srpna 1922, nýbrž i z doznaného i zjištěného ústního jednání žalovaného se zástupcem žalobcovy kanceláře Rudolfem W-em, zavinil tímto svým jednáním škodu vzniklou žalobci provedením právnických prací a hotovými výdaji, neboť porušil hrubě potřebnou péči a bedlivost, již jako tajemník krajského odborového sdružení měl dbáti, — by zajistil úhradu objednaných prací příslušnou odborovou organizací a tím předešel škodě druhé smluvní strany. Ježto žalobce žalobní nárok opřel za sporu nejen o smlouvu, nýbrž i o právní důvod náhrady škody, což patrně mínil výtkou, že žalovaný jednal jako falsus prokurator a že mu též z tohoto důvodu ručí, jest v tomto směru žalobní nárok důvodem po právu.

Čís. 10507.

Ručení za škodu provozem silostrojů (zákon ze dne 9. srpna 1908, čís. 162 ř. zák.).

Vyvíňovací důvod podle § 2 aut. zák. (zavinění poškozeného) předpokládá, že řidič silostroje sám dbal všech opatrností uložených mu při provozu silostroje, že jeho jednání (opomenutí) není vůbec se škodnou událostí v příčinné souvislosti. V tom, že poškozený šel po jízdní dráze, vyhrazené vlastně povozům, jest spatřovati jeho spoluzavinění. Škodu jest dělití s uvážením všech okolností.

(Rozh. ze dne 3. února 1931, Rv II 781/30.)

Žalobce byl přejet automobilem, jež řídil žalovaný řidič. Žalobní nárok na náhradu škody proti majiteli a řidiči auta neuznal procesní soud první stolice důvodem po právu. Odvolací soud k žalobcovu odvolání uznal žalobní nárok důvodem po právu dvěma třetinami.

Nejvyšší soud k dovolání žalovaných uznal žalobní nárok po právu jen polovicí.

Důvody:

Dovolání jest jen z části důvodné. Jest přihlížeti k tomu, že žalobce podle žalobních údajů ne sice výslovně, ale s dostatek zřetelně opírá žalobní nárok o zákon ze dne 9. srpna 1908, čís. 162 ř. zák. o ručení za škody z provozování silostrojů. Nejde tedy o to, zda je prokázáno, že řidič auta, spolužalovaný František H. zavinil úraz, nýbrž o to, zda žalovaná strana prokázala některý z vyvíňovacích důvodů podle § 2 cit. zák. Dovolala se toho, že žalobce úraz sám zavinil, tedy vyvíňovacího důvodu § 2 aut. zákona, totiž, že škodná událost způsobena byla poškozeným samým. Leč tento vyvíňovací důvod předpokládá, že řidič

silostroje sám dbal všech opatrností podle § 1299 obč. zák. a §§ 45 a 46 nařízení ze dne 28. dubna 1910, čís. 81 ř. zák. při provozu silostroje mu uložených, anebo že jeho jednání neb opomenutí není se škodnou událostí v příčinné souvislosti, předpokládá tedy, že škodná událost, v souzené věci zachycení žalobce blatníkem auta, způsobena byla jediné zaviněním poškozeného, jakž zřejmě plyne z ustanovení posledního odstavce § 2 aut. zák., jenž pojednává zvlášť o případech, že škoda pochází jen částečně ze zavinění poraněného. Stranou žalovanou uplatňovaný vyvíňovací důkaz však selhal. Neboť viděl-li řidič silostroje žalobce před sebou v jízdní dráze, jakž uznal odvolací soud, bylo podle § 45 cit. nařízení jeho povinností, by zmínil rychlost jízdy, pokud se týče zastavil. Vždyť řidiče silostroje nesprošťuje ani naprostá nedbalost chodce povinností, by dbal sám veškeré opatrnosti. Postřehne-li řidič auta chodce před sebou v jízdní dráze, musí si uvědomiti podle § 1299 obč. zák., že může přivoditi úraz, bude-li v jízdě pokračovati. Pakliže však řidič silostroje žalobce před sebou v jízdní dráze neviděl, nevynaložil při jízdě náležitou pozornost a přivodil i on touto svou neopatrností úraz. Jest tu poukázati k výpovědi svědků a k posudku znalce. Tyto výpovědi svědecké a posudek znalce učinil odvolací soud zdrojem svého přesvědčení, lze tedy poukázati i na jimi uvedené skutečnosti, jež odvolací soud do důvodů napadeného rozsudku nepojal, tedy i na to, že i svědek Jan S., i svědkyně Marie H-ová z auta, na němž seděli, viděli žalobce, an šel v jízdní dráze naproti autu, dále pak k tomu, že dle posudku znalce řidič auta při zjištěné místní situaci musil žalobce viděti na vzdálenost 50 až 60 m. Z těchto skutečností však plyne, že řidič auta, nepostřehnul-li žalobce na 50 až 60 m před sebou v jízdní dráze, nevěnoval jízdní dráze náležitou pozornost a zmeškal tak vyhnouti se žalobci, by blatníkem nebyl zasažen, pokud se týče zastaviti včas. Že řidič auta mohl se vyhnouti, plyne z posudku znalce. Námitka, že se musil držeti podle předpisu na levé straně silnice, jest lichá, neboť jest jen předepsáno vyhnouti se vozidlům na levo, nikoli, by na silnicích auta jela stále po levé straně. Pochází tu tedy škoda jen částečně z provinění žalobce a bylo proto podle posledního odstavce § 2 aut. zákona uznati na část nároků uvedených v § 1 aut. zákona. Pro rozdělení škody nemá automobilový zákon zvláštní předpis, soud má dělit škodu »s uvážením všech okolností«. Uváží-li se však, že žalobce šel po jízdní dráze, která jest vlastně vyhrazeha vozidlům, a místo, by použil stezky pro chodce na kraji silnice, že vyhnul podle zjištění teprve v posledním okamžiku, ač podle posudku znalce mohl postřehnouti auto až na 300 m, jest souditi, že jednal přímo lehkomyšlně a nelze uznati na více než na polovici nároků uvedených v § 1 aut. zákona. Bylo proto v tomto směru vyhověti dovolání.

Čís. 10508.

Pozemková reforma.

Převzal-li Státní pozemkový úřad, sjednáváje pachtovní smlouvu o zabraném majetku, závazek, že propachtovanou půdu přidělí pachtý-